

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קיד

רבב (= כתם שומן או חֶלֶב) הנמצא על מרדעת החמור חוצץ בטבילה, ואם הרבב הוא על הבגדים הוא חוצץ רק אם הוא נראה משני הצדדים (= שנבלע בבגד), ולדעת רבי יהודה בשם רבי ישמעאל חוצץ אף מצד אחד, לדעת רבי יוסי בשם רבי ישמעאל בבגדים של בנאים (= תלמידי חכמים) הכתם חוצץ אף מצד אחד משום שהם מקפידים על לבושיהם, ובשל בור (= עם הארץ) רק משני צדדים.

תלמיד חכם מחזירים לו אבדה בטביעות עין, כלומר שאם הוא אומר שהוא מכירה מחזירים לו אותה ללא שהוא נותן בה סימן.

רבי ינאי אמר לבניו שלא יקברו אותו בבגדים לבנים, שמא הוא ישב בגיהנום עם הנידונים שם שפניהם שחורים כשולי כדירה, והוא יהיה ביניהם כחתן בין אבלים. ושלא יקברו אותו בבגדים שחורים, שמא הוא ישב בגן עדן עם הצדיקים שלבושים בבגדים לבנים, והוא יהיה ביניהם כאבל בין חתנים.

למדנו במשנה לעיל שנחלקו רבי ישמעאל ורבי עקיבא האם חֶלְבֵי קרבנות שבת קרבים ביום הכיפורים: נאמר בתורה "עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ", ואנו דורשים את הפסוק כאילו נכתב בו "עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶת" ללמד שעולת שבת זו קריבה בשבת אחרת, כלומר ביוה"כ (הקרוי 'שבת') כשהוא חל במוצ"ש. אבל חלבי קרבנות יוה"כ לא קריבים בשבת, שנאמר "בְּשֶׁבֶתוֹ" שמשמעותו דווקא בשבתו (= יוה"כ) ולא בשבת אחרת, אלו דברי רבי ישמעאל.

רבי עקיבא אומר נאמר "עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ", ואנו דורשים את הפסוק כאילו נכתב בו "עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶת" ללמד שחלבי שבת קריבים ביום טוב (= אף יו"ט נקרא 'שבת') שחל במוצ"ש, אבל חלבי שבת לא קריבים ביוה"כ שנאמר "בְּשֶׁבֶתוֹ".

כשתדקדק בדברי התנאים הנ"ל תמצא - שלדעת רבי ישמעאל מותר להקריב נדרים ונדבות ביו"ט למרות שהוא יכול להמתין ולהקריבם לאחר יו"ט, וקל וחומר שהוא יכול

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

להקריב ביו"ט את חלבי השבת שנשחטו בזמן ונותרו, וא"כ הפסוק "עלת שבת בְּשַׁבְתּוֹ" מלמדנו שחלבי שבת קריבים ביוה"כ. ולדעת רבי עקיבא לא מקריבים נדרים ונדבות ביו"ט, והפסוק בא ללמדנו שמותר להקריב חלבי שבת ביו"ט.

למדנו לעיל (בדף לה:): שבערב שבת לפני כניסת השבת היו תוקעים שש תקיעות להבטיל את העם ממלאכה ולהבדיל בין קודש לחול. וכן היו תוקעים ביו"ט שחל בערב שבת, כדי להבטיל את העם ממלאכת אוכל נפש שמותר לעשותה ביו"ט ואסורה בשבת.

אמר רבי זירא: כשלמדתי תורה בבבל הייתי סבור שהברייתא שאומרת שביום הכיפורים שחל בערב שבת לא היו תוקעים ולא היו מבדילים (= בתפילה, כמו שמבדילים ביו"ט שחל במוצ"ש), היא לדעת כולם (= רבי ישמעאל ורבי עקיבא הנ"ל). וכשעליתי לארץ ישראל מצאתי את יהודה בנו של ר"ש בן פזי שיושב ואומר שברייתא זו היא רק לדעת רבי עקיבא, שהרי לדעת רבי ישמעאל חלבי שבת קריבים ביוה"כ, וא"כ עליהם לתקוע כדי שכולם ידעו שקדושת יוה"כ פחותה משל שבת, וכשיוה"כ יחול במוצ"ש ידעו שמותר להקריב בו את חלבי שבת הנותרים. ואמרת לך, שהברייתא היא לדעת כולם, והטעם שלא תוקעים הוא משום שהכהנים זריזים הם (= בקיאים בכל הדינים ואינם צריכים תקיעות לסימן).

מר קשישא מקשה על רבי זירא, שהרי למדנו במשנה במס' סוכה שהיו תוקעים במקדש שלש תקיעות להבטיל את העם ממלאכה ושלש תקיעות להבדיל בין קודש לחול, ומשמע שתקיעות אלו היו אף להזהיר את הכהנים? הגמרא מתרצת שתקיעות אלו היו לשאר העם שבירושלים, ולא לכהנים שהם זריזים.

הגמרא מקשה שיתקעו ביוה"כ שחל בערב שבת כדי שידעו שמותר לקנוב בו ירק תלוש לצורך מוצאי יוה"כ? (= ביוה"כ התיירו לחתוך את העלים מהקלח של ירק תלוש, כדי שיהיו מוכנים מיד במוצאי יוה"כ, ובשבת אסור).

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

רב יוסף מתרץ לפי שלא דוחים 'שבות' (= איסור תקיעה מדרבנן) להתיר, אלא רק לאסור. רב שישא מתרץ לפי ששבות קרובה התירו (= לצורך דבר קרוב) ולא התירו שבות רחוקה (= לצורך דבר רחוק), כגון במקרה שלנו שהתקיעות הם לא לצורך יוה"כ הזה שחל בערב שבת, שהרי הוא לא יכול לבשל במוצאי יוה"כ (שהרי זה שבת), אלא התועלת בתקיעות תהיה לצורך יוה"כ בשנה אחרת כשהוא יחול באמצע השבוע, וזה לא התירו.

הגמרא דוחה את תירוצו של רב שישא, שהרי ביו"ט שחל במוצ"ש לא תוקעים, למרות שזו 'שבות קרובה' שהרי יש צורך בתקיעות כדי שידעו שעכשיו כבר מותר לשחוט.

אמר רבי אבא בשם רב הונא: יוה"כ שחל בשבת אסור בקניבת ירק. ולדעת רבי חייא בר אבא מותר.

 הדרן עלך ואלו קשרים